

1. Po wpisaniu na listę radców prawnych, radca prawny Z. K., który nie podlegał wymogowi odbycia aplikacji radcowskiej, ponieważ w momencie składania wniosku o wpis legitymował się stopniem naukowym doktora habilitowanego nauk prawnych, stał się bohaterem doniesień medialnych o uczestnictwie, wspólnie ze studentami, w pijackich orgiach na terenie akademików. Bulwersujące wydarzenia miały miejsce rok przed dokonaniem wpisu. Postępowanie dyscyplinarne wszczęła uczelnia, na której Z. K. jest zatrudniony. Czy Z. K. może podlegać odpowiedzialności dyscyplinarnej przed organami samorządu radców prawnych.

Odp. K.E.R.P.: Naruszenie postanowień Kodeksu stanowi podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej. Radca prawny oraz aplikant radcowski nie mogą być pociągnięci do odpowiedzialności dyscyplinarnej **za czyn popełniony przed wpisaniem na listę radców prawnych** lub listę aplikantów radcowskich, z zastrzeżeniem ust Radca prawny odpowiada dyscyplinarnie także za czyn popełniony po wpisaniu go na listę aplikantów radcowskich.

2. Radca prawny A. M., doktor nauk prawnych i adwokat zarazem, w zależności od czynności, powoływał się na różne tytuły zawodowe. Zdarzało się jednak, że dla wzmocnienia wymowy pisma procesowego albo opinii prawnej posługiwał się tytułem naukowym obok tytułu zawodowego. Pewnego razu zdarzyło się, że pomylił papier firmowy, na którym wydrukował treść opinii prawnej, i w sprawie, w której występował jako radca prawny, posłużył się nagłówkiem kancelarii adwokackiej i pieczętą adwokata. Czy A. M. mógł posługiwać się tytułem doktora nauk prawnych, czy posłużenie się tytułem adwokata stanowi naruszenie zasady określonej w KERP?

Odp.: Radca prawny przy wykonywaniu czynności zawodowych obowiązany jest używać wyłącznie tytułu zawodowego radca prawny. Nie ogranicza to prawa do informowania o posiadaniu innych tytułów zawodowych oraz stopni i tytułów naukowych.

3. Radca prawny został zobowiązany przez sąd, podczas rozprawy, do ujawnienia zawartości plików znajdujących się w laptopie, na korzystanie z którego podczas rozprawy sąd wyraził zgodę. W celu ujawnienia zawartości plików zgromadzonych w laptopie sąd wezwał zatrudnionego w sądzie informatyka i z jego pomocą odczytał treść wiadomości elektronicznej skierowanej przez radcę prawnego do klienta w związku ze sprawą, która przed rzeczonym sądem była rozpatrywana. Klient zarzucił radcy prawnemu naruszenie tajemnicy zawodowej, które polegało na tym, że radca prawny zgodził się na zapoznanie się przez sąd (jak również informatyka) z treścią wiadomości.

Odp. KERP:” Radca prawny jest obowiązany zachować w tajemnicy wszystkie informacje dotyczące klienta i jego spraw, ujawnione radcy prawnemu przez klienta bądź uzyskane w inny sposób w związku z wykonywaniem przez niego jakichkolwiek czynności zawodowych, niezależnie od źródła tych informacji oraz formy i sposobu ich utrwalenia (tajemnica zawodowa). Tajemnica zawodowa obejmuje również wszelkie tworzone przez radcę prawnego dokumenty oraz korespondencję radcy prawnego z klientem i osobami uczestniczącymi w prowadzeniu sprawy powstałe dla celów związanych ze świadczeniem pomocy prawnej. Tajemnicą zawodową objęte są także informacje ujawnione radcy prawnemu przed podjęciem przez niego czynności zawodowych, jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że ujawnienie nastąpiło dla potrzeb świadczenia pomocy prawnej i uzasadnione było oczekiwaniem, że radca prawny będzie ją świadczył. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie może być ograniczony w czasie i istnieje również po zaprzestaniu wykonywania zawodu. Radca prawny powinien podejmować wszelkie przewidziane prawem środki dla uniknięcia lub ograniczenia określonego w przepisach prawa zwolnienia go z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej.

4. Anna K., radca prawny, podjęła się obrony w postępowaniu o wykroczenie przed sądem. W postępowaniu karnym, związanym z wykroczeniem, w którym pełniła czynności obrońcy, została wezwana w charakterze świadka.

Odp. KERP: Radca prawny jest obowiązany zachować w tajemnicy wszystkie informacje dotyczące klienta i jego spraw, ujawnione radcy prawnemu przez klienta bądź uzyskane w inny sposób w związku z wykonywaniem przez niego jakichkolwiek czynności zawodowych, niezależnie od źródła tych informacji oraz formy i sposobu ich utrwalenia (tajemnica zawodowa). Tajemnica zawodowa obejmuje również wszelkie tworzone przez radcę prawnego dokumenty oraz korespondencję radcy prawnego z klientem i osobami uczestniczącymi w prowadzeniu sprawy powstałe dla celów związanych ze świadczeniem pomocy prawnej. Tajemnicą zawodową objęte są także informacje ujawnione radcy prawnemu przed podjęciem przez niego czynności zawodowych, jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że ujawnienie nastąpiło dla potrzeb świadczenia pomocy prawnej i uzasadnione było oczekiwaniem, że radca prawny będzie ją świadczył.

5. Czy radca prawny może reprezentować kilku klientów dochodzących w jednej sprawie swoich roszczeń jednego podmiotu, w sytuacji gdy w toku postępowania prawdopodobne jest ujawnienie informacji dotyczących ich spraw majątkowych, które nie są powszechnie dostępne? Czy w takiej sytuacji zgoda klientów zwalnia radcę prawnego od obowiązku nieprzyjmowania takiej sprawy z uwagi na konflikt interesów?

Odp. KERP : Radcy prawnemu nie wolno doradzać: 1) klientowi, którego interesy są sprzeczne z interesami innego klienta w tej samej sprawie lub w sprawie z nią związanej; 2) klientowi, jeżeli jego interesy są sprzeczne w tej samej sprawie lub w sprawie z nią związanej z interesami osoby, na rzecz której radca prawny uprzednio wykonywał czynności zawodowe. Zakazy

doradzania, o których mowa w ust. 1, nie obowiązują, jeżeli klient lub klienci oraz osoby, na rzecz których radca prawny uprzednio wykonywał czynności zawodowe, wyrazili na takie działanie zgodę. Radca prawny nie może jednak uzyskać takiej zgody, jeżeli jest lub był obrońcą w sprawie karnej co najmniej jednego z nich. Zgoda powinna być wyrażona na piśmie, po uprzednim pisemnym poinformowaniu przez radcę prawnego klienta lub klientów oraz osób, na rzecz których radca prawny uprzednio wykonywał czynności zawodowe, o okolicznościach stanowiących istotę konfliktu interesów i jego źródle, skutkach proponowanego działania, zagrożeniu z tym związanym, a także o możliwych bądź wyłączonych przez taką zgodę działaniach alternatywnych.

6. Walery Z. jest radcą prawnym w sp. z o.o.; wytwarza wiele dokumentów dotyczących obrotu prawnego, w tym i opinii prawnych oraz umów i opinii o umowach. W ramach postępowania karnoskarbowego prokurator zażądał określonych umów wraz z kopiami opinii prawnych oraz wezwał radcę prawnego w charakterze świadka.

Odp. KERP: "Radca prawny jest obowiązany zachować w tajemnicy wszystkie informacje dotyczące klienta i jego spraw, ujawnione radcy prawnemu przez klienta bądź uzyskane w inny sposób w związku z wykonywaniem przez niego jakichkolwiek czynności zawodowych, niezależnie od źródła tych informacji oraz formy i sposobu ich utrwalenia (tajemnica zawodowa). Tajemnica zawodowa obejmuje również wszelkie tworzone przez radcę prawnego dokumenty oraz korespondencję radcy prawnego z klientem i osobami uczestniczącymi w prowadzeniu sprawy powstałe dla celów związanych ze świadczeniem pomocy prawnej. Tajemnicą zawodową objęte są także informacje ujawnione radcy prawnemu przed podjęciem przez niego czynności zawodowych, jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że ujawnienie nastąpiło dla potrzeb świadczenia pomocy prawnej i uzasadnione było oczekiwaniem, że radca prawny będzie ją świadczył.

Dochowanie tajemnicy zawodowej obejmuje nie tylko zakaz ujawniania informacji i dokumentów, o których mowa w art. 15, ale również zakaz skorzystania z nich w interesie własnym lub innej osoby, chyba że przepisy prawa lub Kodeksu stanowią inaczej.

Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie może być ograniczony w czasie i istnieje również po zaprzestaniu wykonywania zawodu.

Radca prawny obowiązany jest żądać udziału przedstawiciela samorządu radców prawnych w przeszukaniu, w wyniku którego mogłoby dojść do ujawnienia tajemnicy zawodowej.

Radca prawny powinien podejmować wszelkie przewidziane prawem środki dla uniknięcia lub ograniczenia określonego w przepisach prawa zwolnienia go z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej."

7. Radca prawny E. J. i klient S. T. rozwiązali stosunek pełnomocnictwa z powodu konfliktu interesów, który ujawnił się w trakcie sprawy (nie spowodowało to jednak między nimi żadnego sporu). S. T. musiał w związku z tym zatrudnić innego pełnomocnika. Dlatego prosił radcę E. J., żeby ten niezwłocznie oddał mu uzgodnioną do zwrotu część wynagrodzenia, gdyż musiał zapłacić zaliczkę nowemu pełnomocnikowi. E. J. obiecał, że tak zrobi, po czym zwlekał z oddaniem pieniędzy przez miesiąc, wymawiając się brakiem czasu na załatwienie tej sprawy. W końcu pieniądze oddał, ale klient przez jego zachowanie był zmuszony do pożyczania pieniędzy od rodziny.

Odp. KERP: „Wynagrodzenie radcy prawnego obejmuje honorarium i wydatki. Wysokość wynagrodzenia lub sposób jego ustalenia powinny zostać uzgodnione z klientem przed przystąpieniem do świadczenia pomocy prawnej. Wysokość honorarium powinna być ustalana z uwzględnieniem koniecznego nakładu pracy, wymaganej specjalistycznej wiedzy, umiejętności i odpowiedniego doświadczenia, stopnia trudności i złożoności sprawy, jej precedensowego bądź nietypowego charakteru, miejsca i terminu świadczenia usługi lub innych szczególnych warunków wymaganych przez klienta, znaczenia sprawy dla klienta, odpowiedzialności wiążącej się z prowadzeniem sprawy, utraty lub ograniczenia możliwości pozyskania innych klientów oraz rodzaju więzi z klientem. Radcy prawnemu nie wolno zawierać z klientem umowy, na mocy której klient zobowiązuje się zapłacić honorarium za prowadzenie sprawy wyłącznie w razie osiągnięcia pomyślnego jej wyniku, chyba że co innego stanowią przepisy prawa. Dopuszczalna jest natomiast umowa, która przewiduje dodatkowe honorarium za pomyślny wynik sprawy, zawarta przed ostatecznym rozstrzygnięciem sprawy. Radca prawny nie jest zobowiązany do ponoszenia za klienta opłat i wydatków w prowadzonej sprawie. Radca prawny nie ponosi odpowiedzialności za skutki prawne, jakie mogą powstać w następstwie ich nieuiszczenia”

8. Radca prawny S. W. prowadzi sprawę cywilną i w imieniu swojego klienta domaga się odszkodowania za zniszczenie budynku handlowego spowodowane awarią kanalizacji. Wysokość odszkodowania została skalkulowana na podstawie faktur przedstawionych przez klienta, a wystawionych na wartość robót wykonanych według oświadczenia klienta dla przywrócenia budynku do stanu poprzedniego. Radca nie ma formalnych dowodów na niezgodność faktur ze stanem faktycznym, ale wie, że faktury wystawili dobrzy znajomi klienta. Był również w budynku po jego zalaniu, oglądał go i jest przekonany, że szkody nie były aż tak wielkie, jak to wynika z faktur.

Odp. KERP: ” Radca prawny nie może świadomie podawać informacji nieprawdziwych, ale nie odpowiada za zgodność z prawdą informacji uzyskanych od klienta. Radca prawny odpowiada za formę i treść pism procesowych i innych dokumentów przez siebie sporządzonych w związku ze świadczoną pomocą prawną.”